



Saksframlegg

Arkivsak-dok. 24/19784-5
Saksbehandler Pernille Sandemose

Utvalg	Møtedato
Kulturutvalget 2023 - 2027	29.01.2025
Plan- og miljøutvalget 2023 - 2027	30.01.2025
Kommunestyret 2023 - 2027	06.02.2025
Oppvekst- og utdanningsutvalget 2023 - 2027	28.01.2025

Erklæring om å bli en Friluftslivets år 2025-kommune

Kommunedirektørens forslag til vedtak

1. Kommunestyret vedtar at Grimstad kommune skal erklære seg som en Friluftslivets år 2025-kommune, slik det fremgår av erklæring i vedlegg 5.
2. Kommunestyret gir sin tilslutning til at 50.000 kr fra fond 25644 avsatt til tursti kan disponeres til enkle tiltak i forbindelse med gjennomføring av Friluftslivets år 2025.

Vedlegg

Vedlegg 1 Brev fra Klima og miljøministeren om gjennomføring av Friluftslivets år 2025

Vedlegg 2 Invitasjon til å bli en Friluftslivets år 2025-kommune

Vedlegg 3 Brev fra fylkesordfører Arne Thomassen

Vedlegg 4 Signert erklæring AFK

Vedlegg 5 Forslag til erklæring for Grimstad kommune

Sammendrag

I 2025 er det på nytt Friluftslivets år. Friluftslivets år gjennomføres hvert tiende år og markeringen i 2025 er forankret i Stortingsmelding om friluftsliv (2016). Gjennom kommunens arbeid med blant annet friluftsliv, folkehelse og frivillighet kan kommunen være en viktig bidragsyter til at Friluftslivets år 2025 gjennomføres på en god måte lokalt. Kommunedirektøren anbefaler at kommunen erklærer seg som en Friluftslivets år 2025-kommune, og det settes av 50.000 kr til gjennomføring av friluftslivets år.

Fakta

I 2025 er det Friluftslivets år. Friluftslivets år arrangeres hvert tiende år og markeringen i 2025 er forankret i Stortingsmelding om friluftsliv (2016). Målet med Friluftslivets år er å skape begeistring for et naturvennlig friluftsliv, og senke terskelen for å delta.

Innholdet i Friluftslivets år 2025 skapes av de store nasjonale friluftslivsorganisasjonene i samarbeid med hele bredden av frivilligheten, friluftrådene, offentlige myndigheter, skoler,

næringsliv og enkeltpersoner. Det er Norsk Friluftsliv, fellesorganisasjonen for de 19 store frivillige friluftslivsorganisasjonene, som er prosjekteier og har prosjektledelsen for gjennomføringen. Dette skjer i samarbeid med blant annet Klima- og miljødepartementet og øvrige relevante departementer og direktorater.

Klima- og miljøminister Andreas Bjelland Eriksen har i brev av 31. mai 2024 (vedlegg 1) bedt alle ordførere om å bidra til å skape oppmerksomhet rundt friluftsliv som en positiv fritidsaktivitet i Friluftslivets år, og sette friluftsliv på dagsorden i kommunen.

Landstinget i KS, som er kommunesektorens øverste organ, vedtok onsdag 14. februar 2024 en uttalelse om natur, som inneholder en viljeserklæring om Friluftslivets år: «KS' landsting vil understreke at urørt natur har enorm samfunnsøkonomisk verdi og stor positiv betydning for folks sikkerhet, helse og trivsel. Friluftsliv er godt for både den fysiske og psykisk helsen og er en viktig sosial arena. Derfor støtter KS' Landsting opp om Friluftslivets år 2025. Kommuner og fylkeskommuner over hele landet vil bidra aktivt til å planlegge og gjennomføre året, i samarbeid med organisasjonsliv og næringsliv.»

Nærmere informasjon om Friluftslivets år 2025 og gjennomføring av dette, kan sees på Norsk Friluftsliv sin hjemmeside – Friluftslivets år 2025.¹ En sentral føring er at eksisterende arenaer, samarbeid og aktiviteter skal videreføres og forsterkes i stedet for at det skal etableres nye. Samtidig er det pekt ut fire særskilte aktiviteter som vil bli markert over hele landet:

- 18. januar: Hele Norge båler - åpningsarrangement for Friluftslivets år.
- 30. august – 7. september: Friluftslivets uke med «Natt i naturen», «Turmat fra hele verden», «Strandryddedagen» og «Tur med mening».
- 10. oktober: Hele Norge sammen på tur i anledning Verdensdagen for fysisk helse.
- 5. desember: Hele Norge feirer friluftslivet i anledning Frivillighetens dag.

Det legges også opp til ulike konsepter som kan gjennomføres gjennom hele året, f.eks. Friluftsknappen (aktivitetshäfte med friluftslivsoppgaver for barn og unge) og Kampen om Huldreskogen (undervisningsopplegg for førskolen og småskolen). Samtidig vil det være et mangfold av lokale og regionale aktiviteter, arrangementer og utviklingsprosjekter i fylkeskommune, kommuner og frivilligheten gjennom hele året.

Norsk Friluftsliv har i brev av 10.10.2024 (vedlegg 2) oppfordret alle kommunene til å erklære seg som en Friluftslivets år 2025-kommune. For å bli en Friluftslivets år 2025-kommune må kommunestyret gjøre nedenstående vedtak.

«Grimstad kommune er en «Friluftslivets år 2025-kommune», og vil støtte opp om Friluftslivets år gjennom blant annet å etablere og drive en møteplass mellom kommunen, friluftslivsorganisasjoner og andre som arbeider for friluftslivet. Kommunen vil bruke møteplassen til å skape bedre samhandling og koordinering med de ulike aktørene, for på den måten å bidra til å nå målene for Friluftslivets år 2025, som er at folk skal; oppdage sin nærmatur, invitere hverandre ut og prøve nye friluftslivsaktiviteter. Det er et mål for kommunen at møteplassen videreføres etter Friluftslivets år.»

Agder fylkeskommune ved fylkesordfører Arne Thomassen, har også oppfordret kommunene til å

¹ <https://friluftslivetsar.no/>

erklære seg som en Friluftslivets år 2025-kommune (vedlegg 3). Fylkeskommunen anbefaler at det tas inn noen tilleggspunkter i erklæringen, slik fylkeskommunen selv har gjort (vedlegg 4).

Vurderinger:

Grimstad kommune er en viktig aktør innen friluftsliv i kommunen. Arbeid med friluftsliv er nedfelt i kommuneplanens arealdel, plan for idrett og fysisk aktivitet, grønnstrukturplanen og i pågående plan om friluftslivets ferdselsårer. Kommunen har samarbeidsavtale med Friluftsrådet Sør der formålet med samarbeidet er å fremme et bærekraftig friluftsliv til beste for befolkningens trivsel og helse. Kommunen og Friluftsrådet Sør er aktive tilretteleggere gjennom tilrettelegging av turløyper, skilting av kyststi, arbeid med opplæring av aktiviteter med basis i friluftsmulighetene i kommunen. De siste årene er det jobbet mye med prosjektet om etablering av dagsturhytte og denne ble etablert og åpnet i 2024. De siste målingene fra 01.01.2025 viser at det siden åpningen i april 2024 er registrert over 21 500 passeringer til dagsturhytta på Brennevinskastet.

Kommunedirektørens vurdering er at Friluftslivets år er en god anledning for både kommunen og andre aktører til å fremme de mange turmulighetene og ulike fritidsaktivitetene som allerede finnes i kommunen. Dette vil være positivt for folkehelsen, og den enkeltes fysiske og psykiske helse og livskvalitet. Å fremme og forsterke det som allerede finnes og tenke langsiktig ved eventuelt nye tiltak og aktiviteter, vil bidra til at effektene vil vare langt utover friluftslivets år.

Kommunen har sammen med Agder fylkeskommune og Friluftsrådet Sør allerede planlagt flere aktiviteter. Fylkeskommunen og Sparebankstiftelsen SR-bank har tilbudt 30.000 kroner til alle kommuner som vil gjennomføre tre frilftsaktiviteter. Friluftsrådet Sør har søkt på vegne av Grimstad kommune og vi er i gang med planlegging av «ordførerens tur», «kultur i natur» og «inkluderende nærtur for alle».

Kommunedirektøren mener at en erklæring som Friluftslivets år-fylkeskommune vil være en god måte å signalisere at kommunen bidrar aktivt i markeringen av Friluftslivets år. Dette vil også vise at kommunen følger opp viljeserklæringen fra KS landsting på en god måte. Malen fra Norsk Friluftsliv er imidlertid lite konkret, og kommunedirektøren anbefaler å bruke fylkeskommunens forslag til utvidet erklæringen med momenter som med suksess ble brukt i erklæringene fra Friluftslivets år 2015 (vedlegg 4). Forpliktelsene i erklæringen er i stor grad ting som kommune allerede gjør fra før. I vedlegg 5 ligger forslag til erklæring for Grimstad kommune.

Ved å omdisponere 50.000 kr fra fond avsatt til turstier ønsker kommunedirektøren å ha mulighet til å gi støtte til frilftsarrangementer og andre tiltak som kan bidra til gjennomføring av Friluftslivets år 2025.

Konklusjon

Kommunedirektøren mener at Friluftslivets år 2025 er et positivt tiltak for friluftsliv og folkehelse. Grimstad kommune burde bli en Friluftslivets år 2025-kommune og på den måten støtte opp om frivilligheten, styrke friluftslivet og støtte opp om kommunens satsningsområder grønnere hverdag og livsmestring med god helse og livskvalitet.